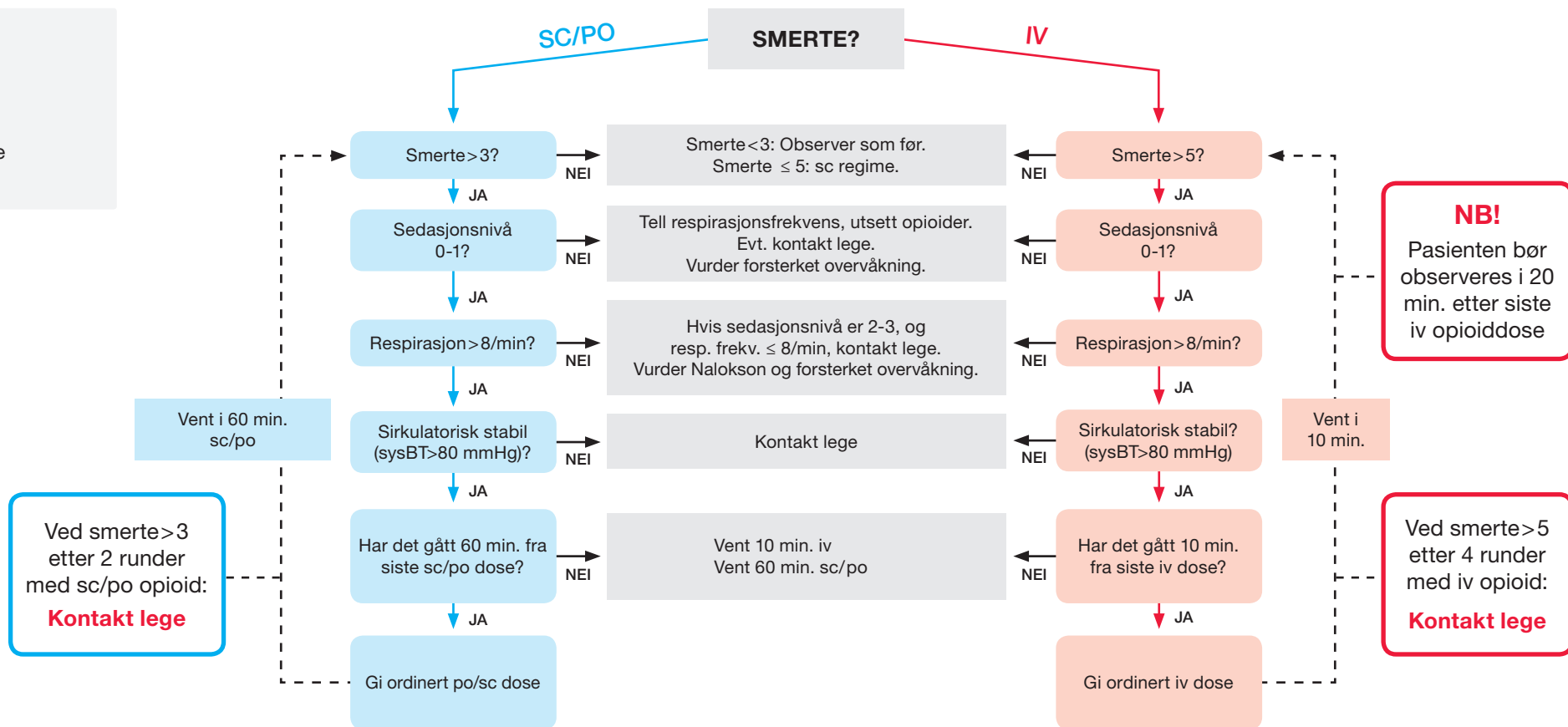

AKUTT SMERTE - VOKSEN

Sedasjonsnivå
 0 = våken
 1 = trøtt
 2 = sovner lett
 3 = vanskelig å vekke
 S = naturlig søvn

Dato/avd.													
Klokkeslett													
Smerte (0-10)													
Sedasjon													
Resp. frekv.													
Medikament													
Mg (iv/sc/po)													
Signatur													

Overdosering med opioider:
 Ved sedasjonsnivå 2-3 og respirasjonsfrekvens ≤ 8/min: Frie luftveier. Stopp opioidtilførsel. Gi oksygen. Tilkall lege.
Nalokson: 0,1-0,2mg iv. Gjenta 0,1mg iv hver 2-3min til respirasjonsfrekvens > 12 og sedasjonsnivå 0-1.
Obs! Opioidtilvendte pasienter: Tynn ut til 0,04mg/mL, titrer forsiktig (1mL Nalokson 0,4mg/mL og 9ml NaCl 9mg/mL)

Målet med smertebehandlingen

Smertebehandlingen skal bidra til best mulig funksjonsnivå i forhold til situasjonen. Smerte ≤ 3 er for de fleste akseptabelt. Obs. individuelle forskjeller.

Observasjon

Pasienten observeres jevnlig med tanke på smerte og sedasjonsnivå. Respirasjonsfrekvens telles og dokumenteres dersom sedasjonsnivå er 2,3 eller S (sover). Obs. ved samtidig administrasjon av flere medikamenter med samme bivirkningsprofil.

Vurdering av smerteintensitet

VNRS: Verbal Numeric Rating Scale
«På en skala fra 0-10, der 0 er ingen smerter og 10 er verst tenkelige smerter; hvor sterke smerter har du akkurat nå?»

VAS: Visuell Analog Skala (linjal)

CAS: Coloured Analogue Scale

Ved akutt forvirringstilstand, demens eller om pasienten av andre grunner ikke kan bruke en skala:

- fortløpende atferds observasjon
- forenklet verbal smerteskala
- ansiktsskala

Administrering av opioid

Smerter > 3 skal som regel behandles.

Opioid kan gis dersom:

- ikke sedert (sedasjonsnivå 0-1)
- respirasjonsfrekvens > 8/min
- sirkulatorisk stabil

- intravenøs dose kan gjentas hvert 10. minutt
- subkutan dose kan gjentas hvert 60. minutt
- peroral dose kan gjentas hvert 60. minutt

Injeksjonsbehandling

Intermitterende injeksjoner med opioid bør som hovedregel ikke brukes i mer enn 3-4 dager før overgang til peroral administrasjon.

Ved fortsatt behov for opioider over lengre tid, vurderes en administrasjonsform som gir jevnere smertelindring, for eksempel peroralt depotopioid eller kontinuerlig subkutan infusjon (KSCI) med bruk av pumpe (CADD eller Micrel). Depotplaster brukes ved langvarig og stabil smertetilstand.

I tillegg doseres korttidsvirkende opioid, «behovsdose», for gjennombruddssmerter fortrinnsvis peroralt., kun unntaksvis som injeksjoner.

Dokumentasjon

Smerteintensitet og sedasjonsnivå føres før og etter administrert dose opioid eller minimum hver 4.time. Respirasjonsfrekvens dokumenteres dersom sedasjonsnivå er 2,3 eller S (sover).

Omregning til depotopioid:

Regn om opioidforbruk siste døgn (iv, sc, po) til peroral dose morfin og legg sammen. Dette er utgangspunkt for beregning av depotdose opioid peroralt, KSCI eller depotplaster.

Startdose på depotopioid og KSCI er vanligvis ca.30 % lavere enn totalt døgnforbruk.

Dose korttidsvirkende opioid for gjennombruddssmerter, «behovsdose», skal være ca 1/6 av total døgndose.

Dosejusteringer

Akutte smerter kan endre seg raskt.

Økning og reduksjon på opioiddosen vurderes i forhold til smerteintensitet, bivirkninger og antall «behovsdoser» som er brukt.

Ved bruk av depotopioid eller KSCI kan dosen justeres opp eller ned med ca 20-30% av total døgndose av gangen. Behovsdose justeres også opp eller ned i henhold til døgndose.

Nedtrapping/ seponering

Planmessig nedtrapping med 20- 50% av total døgndose av gangen, 1-3 ganger per uke. Hastighet vurderes etter smerteintensitet og klinisk tilstand.

Tilsynsforespørsel til Seksjon for smertebehandling og palliasjon:

SO Hau SMERTE Akuttsmerte team Henvising

SO Hau SMERTE Palliativt team Henvising

Telefon ekspedisjon: 97-4011

Callinger:

Akuttsmerte lege:	93-8784
Akuttsmerte spl:	93-7869
Palliativt team lege:	93-7321
Palliativt team spl:	93-7320

Kveld/natt/helg: Kontakt vakthavende anestesilege 93-2547 97-2547

Konverteringstabell

Medikament	Parenteralt	Peroralt
Morfin	10mg	30mg
Ketobemidon	10mg	30mg
Oksykodon	10mg	15mg(20mg)
Hydromorfon	2-3mg	ca 5mg
Kodein		180mg*
Tramadol		300

*1 Paralgin Forte: kodein 30mg tilsvarer morfin ca. 5mg (obs. variasjon i evne til omdanning)
Substitusjonsdose Subutex/Suboxone 16 mg tilsvarer Metadon 80-90mg = Morfin ca. 250mg po
Fentanyl: se Fellekatalogen